

รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สังคมศึกษา
(ภูมิศาสตร์ ตอนที่ 4)

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และการป้องกัน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดย
อ.คมกฤษณ์ ศิริวงษ์
รร.เตรียมอุดมศึกษา

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และการป้องกัน

สาเหตุและลักษณะการเกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่สำคัญ

รวมทั้งการป้องกันอันตรายเมื่อเกิดปรากฏการณ์นั้น

- พายุชนิดต่างๆ
- น้ำท่วม
- แผ่นดินไหว
- ภูเขาไฟระเบิด
- ภาวะโลกร้อน
- ปรากฏการณ์เรือนกระจก
- อื่นๆ

วิธีป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติ

- ความหมายของภัยธรรมชาติ
- ประเภทของภัยธรรมชาติและวิธีป้องกัน
 - พายุชนิดต่างๆ
 - น้ำท่วม
 - แผ่นดินไหว
 - ภาวะโลกร้อน
 - ปรากฏการณ์เรือนกระจก

(เนื้อหาจากหนังสือ บทที่ 2 ลักษณะปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่สำคัญและการป้องกันอันตราย หน้า 33 -42)

แบบฝึกหัด

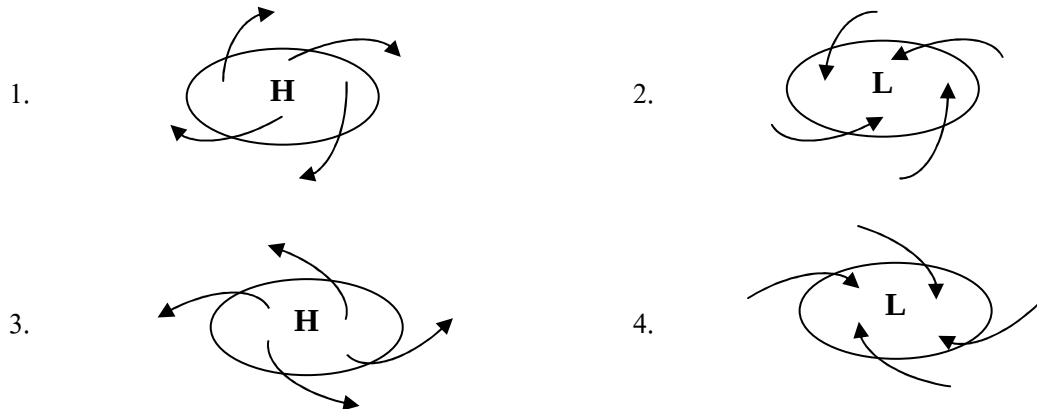
1. พายุไต้ฝุ่นพัดกระโชกแรงในบริเวณแคบๆ เกิดขึ้นในวันที่มีอากาศร้อนอบอ้าว ทำให้ป้ายโฆษณา หลังคา และต้นไม้หักโค่น ก่อนฝนตกมีฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่าและลูกเห็บตก

1. พายุดีเปรสชัน	2. พายุโซนร้อน
3. ไต้ฝุ่น	4. พายุฟ้าคะนอง

2. เพราะเหตุใดพายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อนและพายุไต้ฝุ่น จึงมีชื่อเรียกแตกต่างกัน

1. เพราะความเร็วลมต่างกัน	2. เพราะบริเวณที่เกิดพายุต่างกัน
3. เพราะลักษณะการหมุนเข้าออกของลมต่างกัน	4. เพราะเวลาที่เกิดพายุต่างกัน

3. พายุหมุนที่พัดผ่านประเทศไทย มีลักษณะอย่างไร

4. ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Nino) เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศในไทยอย่างไร

1. เกิดภาวะแห้งแล้งอย่างรุนแรงและไฟไหม้ป่า
2. เกิดภาวะแห้งแล้งอย่างรุนแรงและแผ่นดินไหว
3. เกิดภาวะฝนตกหนัก น้ำท่วมฉับพลัน และแผ่นดินถล่ม
4. เกิดภาวะฝนตกหนัก และภาวะฝนแล้งอย่างรุนแรงสลับกัน

5. การเกิดพายุเฮอริเคน ส่งผลกระทบต่อประชากรและทรัพย์สินในบริเวณใดต่อไปนี้

1. ทะเลจีนใต้	2. ทะเลอันดามัน
3. ทะเลอาระเบีย	4. ทะเลฟิลิปปินส์

6. ข้อใดไม่ใช่ผลกระทบของภาวะโลกร้อนต่อประเทศไทย

1. น้ำทะเลหนุนเข้าไปในแม่น้ำเป็นระยะทางไกล มีผลต่อพืชเกษตร
2. เกิดปัญหาน้ำท่วมชายฝั่ง น้ำทะเลสูงและฝนตกมากขึ้น
3. อัตราการระเหยสูง ปริมาณน้ำในแม่น้ำและแหล่งน้ำลดลง ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
4. เกิดพายุฝนตกหนัก น้ำท่วมในเขตแห้งแล้ง และจะแห้งแล้งในเขตที่เคยมีฝนตกชุก

7. ปัญหาโลกร้อนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเกิดจากประเทศต่างๆ ในกลุ่ม G8 ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์กันมาก อยากทราบว่าประเทศใดปล่อยก๊าซชนิดนี้ออกมามากที่สุด
 1. รัสเซีย
 2. สหรัฐอเมริกา
 3. เยอรมนี
 4. ฝรั่งเศส
8. เชื้อนและอ่างเก็บน้ำเป็นสิ่งก่อสร้างที่ใช้แก้ปัญหการขาดแคลนน้ำ การขาดแคลนพลังงานและการแก้ปัญหาทกภัย อยากทราบว่าเชื้อนใดเป็นเชื้อนชลประทานทั้งหมด
 1. เชื้อนเจ้าพระยา เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์
 2. เชื้อนภูมิพล เชื้อนสิริกิติ์
 3. เชื้อนรัชชประภา เชื้อนบางหลวง
 4. เชื้อนศรีนครินทร์ เชื้อนสิรินธร
9. โครงการฝนหลวง เป็นโครงการในพระราชดำริ เพื่อแก้ปัญหการขาดแคลนน้ำ เพื่อเกษตรกรรม มี 3 ขั้นตอนเรียงตามลำดับ เป็นอย่างไร
 1. ก่อทวน โจมตี เลี้ยงให้อ้วน
 2. เลี้ยงให้อ้วน ก่อทวน โจมตี
 3. ก่อทวน เลี้ยงให้อ้วน โจมตี
 4. เลี้ยงให้อ้วน โจมตี ก่อทวน
10. สารสำคัญของพิธีสารเกียวโต เพื่อแก้ปัญหภาวะโลกร้อน กำหนดให้กลุ่มประเทศ Annex1 จะต้องปฏิบัติอย่างไร
 1. ใช้เทคโนโลยีสะอาดผลิตอุตสาหกรรมปลอดมลภาวะ
 2. ลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 5 จากปีฐาน
 3. ลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 15 จากปีฐาน
 4. ควบคุมการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้ได้โดยเด็ดขาด
11. หน่วยงานใดทำหน้าที่เฝ้าระวังและเตือนภัยให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการเกิดแผ่นดินถล่ม
 1. กรมอุตุนิยมวิทยา
 2. กรมทรัพยากรธรณี
 3. กรมทรัพยากรน้ำ
 4. กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
12. เมื่อเกิดฝนตกหนักบริเวณเทือกเขาต่างๆ มักจะเกิดปัญหแผ่นดินถล่มอยู่บ่อยๆ โดยเฉพาะเทือกเขาในภาคเหนือ ภาคตะวันตกและภาคใต้ มีสาเหตุสำคัญดังนี้ ยกเว้น ข้อใด
 1. การเผาป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอย
 2. การตัดไม้ที่มีค่ามาแปรรูป
 3. โครงการปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง
 4. การเปิดพื้นที่ป่าเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ
13. โครงการพระราชดำริ “ปาร์กน้ำ” นั้นมีวัตถุประสงค์หลักในด้านใด
 1. ควบคุมการใช้น้ำ
 2. การพัฒนาแหล่งน้ำ
 3. การสร้างระบบส่งน้ำที่มีประสิทธิภาพ
 4. การรักษาคุณภาพของน้ำ
14. ข้อใด ไม่จัด เป็นผลกระทบของ “ฝนกรด” ที่มีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม
 1. ทำลายพืชและคุณภาพของดิน
 2. กัดกร่อนสิ่งปลูกสร้างที่ทำด้วยหินปูน
 3. ก่อให้เกิดสารพิษในแหล่งน้ำธรรมชาติ
 4. ทำให้ภูมิประเทศชายฝั่งทะเลเปลี่ยนไป

15. ภูเขาในประเทศไทยต่อไปนี้ จัดเป็นภูเขาไฟทั้งหมด
 1. ดอยอินทนนท์ ดอยฟ้าห่มปก ดอยขุนตาน
 2. เขาหลวง เขาเขียว เขาสามร้อยยอด
 3. ภูพนมรุ้ง ภูกระโดง ม่อนหินฟู
 4. ภูกระดึง ภูเรือ ภูหลวง
16. เขตแผ่นดินไหวและภูเขาไฟแห่งใหญ่ที่สุด มีชื่อว่า วงกลมไฟ (Ring of Fire) นั้นอยู่บริเวณใดต่อไปนี้
 1. แนวตะวันออก – ตะวันตกตอนกลางของทวีปเอเชีย
 2. ตอนเหนือและตะวันออกของทวีปแอฟริกา
 3. บริเวณทะเลคาริบเบียน ตอนเหนือและตะวันออกของมหาสมุทรแอตแลนติก
 4. บริเวณรอบและตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิก
17. ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา นักเรียนได้ย่นข่าวการเกิดแผ่นดินไหวในภูมิภาคต่างๆ ของโลกและในประเทศไทย บ่อยและรุนแรงมากขึ้น ในขณะที่เกิดแผ่นดินไหวนั้น นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร
 1. ปิดวาล์วน้ำ วาล์วก๊าซ และสะพานไฟ
 2. หมอบอยู่ใต้โต๊ะหรือส่วนของอาคารที่โครงสร้างแข็งแรง
 3. กำหนดจุดนัดหมายหลังแผ่นดินไหวสงบ
 4. สำรวจตนเองและคนข้างเคียงว่าได้รับบาดเจ็บหรือไม่
18. ก๊าซที่เป็นตัวการสำคัญที่สุดก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจก คือก๊าซใด
 1. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
 2. ก๊าซคลอโรฟลูออโรคาร์บอน
 3. ก๊าซไนตรัสออกไซด์
 4. ก๊าซมีเทน
19. การบุกรุกทำลายป่าไม้ในภูมิภาคใดของโลกเปรียบเสมือนการทำลายปอดของโลก
 1. พื้นที่ป่าไม้ลุ่มแม่น้ำอะเมซอน
 2. พื้นที่ป่าสนทางตอนเหนือของแคนาดา
 3. พื้นที่ป่าดิบชื้นแถบศูนย์สูตรในเกาะบอร์เนียว
 4. พื้นที่ป่าชายเลนริมฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย
20. ข้อใดจัดเป็นภูมิปัญญาไทยในการจัดการทรัพยากรน้ำ
 1. มวบ
 2. บาราย
 3. ชลัมพู
 4. สรีดภงค์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. การแก้ปัญหาในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ข้อใดไม่เหมาะสม
 1. ปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกินในภาคเหนือ – ควรเพิ่มผลผลิตในพื้นที่จำกัด
 2. ปัญหาดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – ควรฉีดน้ำล้างเกลือในดินอย่างสม่ำเสมอ
 3. ปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยา – ควรลดการทิ้งขยะและไม่ปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ
 4. ปัญหาดินเปรี้ยวหรือดินเป็นกรดในภาคใต้ – ควรดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริ “แก้มลิงดิน”
2. กรมพัฒนาที่ดินได้ปลูกหญ้าแฝกครอบคลุมพื้นที่ 69 จังหวัด เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาใด
 1. ดินเค็ม
 2. ดินเป็นกรด
 3. การพังทลายของดิน
 4. สารเคเคมีในดิน
3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมพุทธศักราช 2535 กำหนดให้โครงการพัฒนาขนาดใหญ่ต้องดำเนินการในข้อใด
 1. วางแผนโครงการอย่างรอบคอบ
 2. วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 3. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน
 4. ประเมินโครงการแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
4. ใครเป็นผู้พัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
 1. นายคำ สอนการปลูกบ้านด้วยไม้ท้องถิ่นให้ผู้แทนชุมชน
 2. นายขาว อบรมการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม และทอผ้า จากตัวแทนหมู่บ้าน
 3. เจ้าหน้าที่ที่สร้างถนนทางลัดผ่านเขาใหญ่ไปยังหมู่บ้าน
 4. นายสี นำต้นยูคาลิปตัสเข้าไปปลูกในหมู่บ้านแทนสวนมะพร้าว
5. หลัก Polluter Pay Principle : PPP ผู้ก่อมลภาวะต้องเป็นผู้จ่าย ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 หมายความว่าอย่างไร
 1. ผู้ก่อมลพิษต้องจ่ายค่าปรับตามกฎหมาย
 2. ผู้ก่อมลพิษต้องลงทุนป้องกันแก้ไขและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
 3. ผู้ก่อมลพิษต้องจ่ายค่าเสียหายให้ผู้เกี่ยวข้อง
 4. ผู้ก่อมลพิษต้องจ่ายค่าสัมปทานในการปล่อยของเสียสู่สิ่งแวดล้อม
6. สาเหตุเบื้องต้นของปัญหาสิ่งแวดล้อมประเทศไทยคือ
 1. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
 2. การเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว
 3. ประชากรด้อยคุณภาพ
 4. กฎหมายล้าสมัย

7. การปฏิบัติตนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทำได้หลายวิธี ยกเว้นข้อใด
 1. การหลีกเลี่ยงไม่ใช้สินค้าที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
 2. การล้างรถยนต์ด้วยการเติมน้ำใส่ถังแทนการใช้น้ำจากสายยาง
 3. การเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับฐานะของครอบครัว
 4. การใช้หนังสือพิมพ์ห่อเศษอาหารก่อนนำไปทิ้งในถังขยะสีเขียว
8. องค์การเอกชนใหญ่ที่สุดที่เฝ้าระวังและดูแลทรัพยากรธรรมชาติทั่วโลก คือองค์การใด
 1. Greenpeace International
 2. World Wide Fund for Nature
 3. Global Environmental Facility
 4. United Nations Environment Programme
9. องค์การใดในสหประชาชาติที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์กรต่างๆ
 1. WFP
 2. UNEP
 3. UNDP
 4. UNEPA
10. Agenda 21 เป็นแผนแม่บทของโลกสำหรับการดำเนินงานด้านใด
 1. การพัฒนาที่ยั่งยืน
 2. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 3. การประหยัดพลังงาน
 4. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
11. สวนที่สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้ไว้โดยเฉพาะไม้อื่นต้นที่มีค่าทางเศรษฐกิจและไม้ออกที่มีในท้องถิ่น เรียกว่า
 1. สวนพฤกษศาสตร์
 2. สวนรุกขชาติ
 3. สวนอุทยาน
 4. อุทยานแห่งชาติ
12. ป่าบริเวณที่มีน้ำจืดท่วมขังตลอดปี มีอินทรีหวัดอุทกภัยเป็นเวลานานมีพันธุ์ไม้ เช่น เสม็ด อินทนิลน้ำ คือ
 1. ป่าชายเลน
 2. ป่าต้นน้ำลำธาร
 3. ป่าเบญจพรรณ
 4. ป่าพรุ
13. พื้นที่ลุ่มน้ำขั้นหนึ่ง เป็นป่าอนุรักษ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด
 1. รักษาพันธุ์ไม้หายาก
 2. รักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร
 3. รักษาระบบนิเวศวิทยาของป่าชายเลน
 4. รักษาความหลากหลายทางพันธุกรรม
14. ข้อใดเป็นการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของป่าชายเลน
 1. ทำนาเกลือ
 2. ทำถ่าน
 3. เป็นแนวป้องกันคลื่นลม
 4. แหล่งเพาะพันธุ์ และอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน

15. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับประเภทดินในประเทศไทย
 1. ภาคเหนือ หน้าดินถูกชะล้างเพราะการทำลายป่า
 2. ภาคกลาง มีปัญหาดินเปรี้ยว ตั้งแต่ นครสวรรค์ถึงกรุงเทพมหานคร
 3. ภาคตะวันออก มีปัญหาดินเค็มมากที่สุดเพราะอิทธิพลจากทะเล
 4. ภาคใต้ มีปัญหาดินขาดธาตุอาหารเพราะการเผาตอซังข้าว
16. องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลก WWF มีบทบาทเรื่องใดในประเทศไทย
 1. อนุรักษ์เต่าทะเลและพะยูน
 2. อนุรักษ์โลมาอิรวดี
 3. การไม่ค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ผิดกฎหมาย
 4. การค้าเนื้อสุนัขข้ามชาติ
17. พ.ร.บ.สงวนคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 กำหนดให้เป็นสัตว์ป่าสงวน ยกเว้นข้อใด
 1. โลมาอิรวดี นกเงือก ชะนีจ๋ามงกุฏ
 2. แรด กระซู่ กูปรี
 3. ละอง (ละมั่ง) นกแต้วแร้วท้องดำ
 4. พะยูน สมเสร็จ ควายป่า
18. ปัจจุบันโลกร้อนเกิดจากประเทศต่างๆ ในกลุ่ม G8 ประเทศใดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุด
 1. รัสเซีย
 2. สหรัฐอเมริกา
 3. เยอรมนี
 4. ฝรั่งเศส
19. สาเหตุของภาวะโลกร้อนข้อใด เกิดจากการปล่อยก๊าซพิษของประเทศไทยปริมาณมาก เป็นที่ 2 ของโลก
 1. ก๊าซมีเทนจากนาข้าว
 2. สารไดออกซินจากเตาเผาศพและเตาเผาขยะ
 3. กลิ่นและควันพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม
 4. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการจราจรที่หนาแน่น
20. ใครคือผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำลายชั้นโอโซนของโลกมากที่สุด
 1. ชาวใช้สเปรย์กระป๋องแต่งรถจักรยาน
 2. แก้วฉีดพ่นปุ๋ยเคมีในไร่ผัก
 3. น้อยใช้ทินเนอร์ผสมสีน้ำมันซ่อมแซมบ้าน
 4. อ้อมใช้สารกำจัดศัตรูพืชในสวนผลไม้
21. มลพิษทางเสียงที่เป็นอันตราย มีระดับเสียงดังเท่าไรเป็นอย่างต่ำ
 1. เกิน 70 เดซิเบลเอ
 2. เกิน 85 เดซิเบลเอ
 3. เกิน 100 เดซิเบลเอ
 4. เกิน 120 เดซิเบลเอ
22. วิธีกำจัดขยะที่เหมาะสมในเขตเมืองกับชนบทยากจน คือวิธีใด
 1. ขุดหลุมฝังกลบ นำไปทิ้งในพื้นที่รกร้าง
 2. นำกลับมาใช้ใหม่ ทำปุ๋ยอินทรีย์
 3. สร้างโรงงานกำจัดขยะ ทิ้งให้ย่อยสลายไปเอง
 4. นำไปทิ้งนอกเมือง เผา
23. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ
 1. โครงการแก้มลิง แก้ปัญหาดินเปรี้ยว
 2. โครงการแก้มลิง แก้ปัญหาน้ำท่วมเขตเมือง
 3. โครงการพืชเมืองหนาว แก้ปัญหาหาเสพติด
 4. โครงการไทยเข้มแข็ง แก้ปัญหาความยากจน

24. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่งมีลักษณะอย่างไร
1. ปลูกพืชหมุนเวียนตามฤดูกาล
 2. ปลูกพืชหลายชนิดในแปลงเดียวกัน
 3. ทำนา ทำสวน ทำไร่ สลับฤดูกัน
 4. ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง ในพื้นที่เดียวกัน
25. บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding = MOU) หมายถึง
1. ข้อตกลงอย่างหลวมๆ เพื่อไม่ให้คู่เป็นพิธีการค้ำประกันสัญญาอย่างไม่เป็นทางการ
 2. กฎหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาเซียน
 3. สัญญาความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา
 4. ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับเขมรเรื่องเขาพระวิหาร
26. ดอนหอยหลอด จ.สมุทรสงคราม เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฉบับใด
1. CITES
 2. Kyoto Protocol
 3. UNFCCC
 4. Ramsar
-